

Advies

**Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk
4 september 2017**

Advies bij het voorontwerp van besluit betreffende de uitvoering van het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Op 14 juli 2017 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van besluit betreffende de uitvoering van het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk principieel goed. De SARC ontving op 19 juli 2017 een vraag tot advies van Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk behandelde de adviesvraag op zijn plenaire vergadering van 29 augustus 2017 en finaliseerde het advies via schriftelijke procedure.

Situering

Op 28 juni 2017 keurde het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk definitief goed. Het voorliggend ontwerp van besluit regelt de uitvoering van het decreet.

In de memorie van toelichting werd reeds uitvoerig ingegaan op de uitvoering van het decreet. Het voorontwerp van besluit regelt nog verdere details in de te volgen procedures en daaraan gekoppelde data. Het sluit veelal aan bij eerder bekend gemaakte intenties of gemaakte afspraken.

Advies

1. Externe deskundigen

In het voorontwerp van besluit omschrijft artikel 9 de procedure voor de samenstelling van de van externe deskundigen voor de samenstelling van de visitatie en beoordelingscommissies. De werking via gemengde commissies met externe deskundigen - waarbij de benoeming gebeurde in samenspraak met het veld - zorgde in het verleden voor een groter draagvlak bij (positieve en negatieve) subsidiebeslissingen. In het voorontwerp van besluit wordt het initiatief voor de samenstelling van een pool van externe deskundigenechter niet aan de sector, maar exclusief aan de bevoegde minister gegeven. De administratie dient, samen met de sectorfederatie en het steunpunt, uit de voorgestelde lijst een selectie te maken. De nota bij het voorontwerp van besluit geeft ook geen argumentatie voor deze werkwijze, zodat het niet duidelijk is hoe deze pool van externe

deskundigen tot stand komt (art 9) en wat bijgevolg de specifieke rol van administratie, steunpunt en sectorfederatie is (art. 10).

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om, samen met de administratie en het steunpunt, de sector -via de sectorfederatie- vanaf het begin te betrekken bij het opstellen van de lijst van externe deskundigen, waarbij de bevoegde minister vervolgens externe deskundigen kan toevoegen of schrappen. Er moeten voldoende checks and balances worden ingebouwd in het beoordelingssysteem. Op die manier wordt ook automatisch het draagvlak vergroot. Deze werkwijze sluit ook nauwer aan bij de intenties in de memorie van toelichting van het decreet.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om voldoende checks and balances in te bouwen bij de evaluatie & beoordeling en stelt voor om de sector vanaf de start te betrekken bij de totstandkoming van de lijst van externe deskundigen

2. Plan- en beoordelingslast

In zijn advies¹ van 14 februari 2017 bij het voorontwerp van decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk vroeg de sectorraad reeds om er bij de verdere uitwerking van de beoordelingselementen over te waken dat er geen afvink-beoordeling wordt uitgelokt. In het voorontwerp van besluit leest de sectorraad met name in de artikels 24 en 38 een aantal formuleringen die het dit risico in zich dragen. De beoordelingscriteria worden geformuleerd in termen als “de organisatie geeft aan welke praktijken...” “de organisatie toont aan welke praktijken en processen ze heeft opgezet om...”, etc. Hierdoor ontstaat een risico op exhaustieve lijsten per deelcriterium. De sectorraad wijst erop dat motieven en keuzes van organisaties essentiël zijn bij de evaluatie dan een uitgebreide en loutere opsomming van praktijken en processen die een onnodige verantwoordingslast in zich dragen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om de beoordelingscriteria zo te formuleren dat ze geen afvink-evaluatie uitlokken.

3. Historisch onevenwicht wegwerken

Het decreet wil de historisch gegroeide ongelijkheden op vlak van subsidiëring wegwerken. Het voorontwerp van besluit voorziet hiertoe in artikel 60 “*de opname van kwantitatieve gegevens met betrekking tot de werking zoals die sinds de erkenning op basis van het decreet van 4 april 2003 kunnen worden afgeleid uit de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen en algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking in 2004, 2008, 2012 en 2016*” in het visitatieverslag. Bij de eerstvolgende visitatie wordt op die manier het aanwezige cijfermateriaal gevalideerd. Het voorontwerp van besluit stelt voor om dit voor alle organisaties toe te passen.

De historisch gegroeide onevenwicht op vlak van subsidiëring situeert zich bij verenigingen. Door deze maatregel echter open te trekken naar het geheel van de sector veroorzaakt het in de praktijk echter problemen voor vormingplus- centra en bewegingen. Deze werksoorten beschikken niet over (dezelfde) cijfermatige rapportering. Deze maatregel mag niet leiden tot bijkomende plan en

¹ SARC-Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk, Advies bij het voorontwerp van decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk, 14 februari 2017, https://cjsm.be/sarc/SR_scw/adviezen/20170214-Advies-decreet-SCvW.PDF

rapporteringsplicht voor organisaties. De sectorraad vraagt daarom om de maatregel te beperken tot die organisaties waarvoor ze in het leven werd geroepen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk merkt op dat het gevraagde cijfermateriaal m.b.t. de werking niet beschikbaar is bij vormingplus-centra en bewegingen en vraagt om de maatregel te beperken tot de organisaties waarvoor ze in het leven werd geroepen, met name de verenigingen.

4. Protocol

De elementen en afspraken voor de commissieleden en organisaties inzake de globale inhoudelijke en praktische aanpak van de evaluatie en de beoordeling zullen worden uitgewerkt in een visitatie- en beoordelingsprotocol, analoog aan het Kunstendecreet. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om deze elementen zo spoedig en realistisch mogelijk uit te werken zodat de opbouw van communicatie en opleiding voor externe deskundigen op korte termijn kon worden opgestart. Ook hier is het belangrijk om bij de totstandkoming van het protocol en de vorming/informatieverschaffing aan de externe deskundigen de sector afdoende te betrekken. De sectorraad is zich immers bewust dat het geen sinecure zal zijn om in 2018 de hele evaluatieprocedure op een degelijke manier op te zetten.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om het visitatie- en beoordelingsprotocol zo spoedig en realistisch mogelijk uit te werken om op korte termijn met de communicatie en opleidingen voor externe deskundigen van start te gaan.

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris